

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
B3 Δ/νση Οικονομικών Σχέσεων
με χώρες Β. Αφρικής, Μ. Ανατολής και Κόλπου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-Η.Α.Ε

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΗΑΕ

Η εμμετρική οικονομία στηρίζεται κυρίως στο πετρέλαιο (8,1% παγκοσμίων αποθεμάτων). Επίσης, τα ΗΑΕ διαθέτουν και αποθέματα φυσικού αερίου (3,3% παγκοσμίων αποθεμάτων). Ωστόσο, η στρατηγική διαφοροποίησης της οικονομίας, που εφαρμόζεται την τελευταία δεκαετία έχει οδηγήσει στην αύξηση της συμμετοχής του μη πετρελαϊκού τομέα στο 70% του ΑΕΠ της χώρας συνολικά. Σημαντικότεροι τομείς μη πετρελαϊκής οικονομικής δραστηριότητας είναι οι εξής: ο κτηματομεσιτικός/κατασκευαστικός τομέας, το εμπόριο, οι μεταφορές/logistics, οι επικοινωνίες, η μεταποίηση, ο τομέας της υγείας, οι νέες τεχνολογίες, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ο τουρισμός κ.α. Τα Η.Α.Ε. επιδιώκουν στο μέλλον να καλύψουν το 25% των ενεργειακών τους αναγκών με τη θέση σε λειτουργία 4 πυρηνικών αντιδραστήρων.

	2012	2013	2014	2015	2016 εκτ.	2017 εκτ.
Ονομαστικό ΑΕΠ (δισ \$)	374	389	402	370	333	343
Πραγματικό ΑΕΠ (δισ \$)	288	302	314	325	333	343
Ρυθμός ανάπτυξης πραγματικού ΑΕΠ %	4,4%	4,6%	4,3%	3,4%	2,5%	2,9%
Ρυθμός ανάπτυξης ονομαστικού ΑΕΠ %	7,1%	4,1%	3,4%	-7,9%	-2,1%	8,4%
Πληθωρισμός	0,7%	1,1%	2,3%	4,1%	3,2%	2,7%
Ανεργία	4,6%	4,2%	2,6%			
Εισαγωγές (δισ \$)	182	187	190	184		
Εξαγωγές μη πετρελαιοειδών (δισ \$)	46	40	36	44		
Επανεξαγωγές (δισ \$)	60	63	66	60		
Σύνολο εξαγωγών χωρίς πετρελαιοειδή (δισ \$)	106	103	102	104		

Πηγή : Κεντρική Τράπεζα ΗΑΕ, Στατιστική Υπηρεσία ΗΑΕ -Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Ντουμπί

Παρά το γεγονός ότι τα ΗΑΕ έχουν πετύχει σε μεγάλο βαθμό την απεξάρτηση της οικονομίας τους από το πετρέλαιο, εντούτοις η πτώση της τιμής του πετρελαίου έχει οδηγήσει σε σημαντική απώλεια εσόδων και επιβράδυνση της οικονομίας τους. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, το 2015, ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται σε 3,4%, ενώ προβλέπεται ότι το 2016 θα ανέλθει σε 2%

(αναθεωρώντας κατά 1,1% προς τα κάτω την πρόβλεψη των αρχών του έτους). Επίσης, και το ΔΝΤ αναθεώρησε προς τα κάτω την πρόβλεψή του, εκτιμώντας ότι ο ρυθμός ανάπτυξης θα ανέλθει σε 2,6% για το 2016, δηλαδή στα επίπεδα του 2010. Προβλέπεται επίσης αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος, μείωση κρατικών δαπανών, μείωση της κατανάλωσης. Επιπλέον, ορισμένα έργα ακυρώνονται, προκειμένου να περιοριστούν οι δαπάνες.

Οι χαμηλές τιμές του αργού το 2015 επέφεραν απώλεια εσόδων από τις εξαγωγές κατά 43%, ήτοι 48 δισ. δολ. Προκειμένου να αντισταθμιστούν οι απώλειες, η εμιρατινή κυβέρνηση αποφάσισε, την κατάργηση των επιδοτήσεων στις τιμές λιανικής των καυσίμων και στις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Επίσης, σχεδιάζεται η εισαγωγή ΦΠΑ (πλην ορισμένων βασικών ειδών) και εξετάζεται την εισαγωγή φόρων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Επίσης, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η μείωση της ρευστότητας σχεδιάζεται η, για πρώτη φορά, έκδοση ομοσπονδιακού ομολόγου.

Σε περίπτωση που οι χαμηλές τιμές πετρελαίου παραμείνουν επί μακρόν σε χαμηλά επίπεδα, τα εμιρατινά επενδυτικά ταμεία αναμένεται να οδηγηθούν σε ρευστοποιήσεις των επενδύσεών τους και στην αναθεώρηση των πολιτικών τους όσον αφορά τις επενδυτικές δραστηριότητές τους στο εξωτερικό.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ - ΔΙΜΕΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Έντονη δραστηριότητα αναπτύσσουν στα Η.Α.Ε. άνω των 250 εταιρειών ελληνικών συμφερόντων. Κύριοι τομείς δραστηριότητας: τηλεπικοινωνίες, εμπορία γούνας, τεχνικές κατασκευές, λιανικό εμπόριο, ναυτιλία & παραγωγή λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών. Επίσης, υπάρχουν και 50 περίπου καταστήματα εμπορίας γουνοδερμάτων.

Στον κατασκευαστικό τομέα, υφίσταται έντονος ανταγωνισμός, καθώς οι μεγαλύτερες κατασκευαστικές και τεχνικές εταιρείες διεθνώς, μέσω θυγατρικών τους στα ΗΑΕ διεκδικούν ανάληψη έργων, όχι μόνο στη χώρα αυτή, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή. Πλεονεκτήματα για συνεργασίες/κοινοπραξίες, αποτελούν για τις ελληνικές εταιρείες η τεχνογνωσία, καθώς και το άρτια καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό που διαθέτουν.

Τα Η.Α.Ε αποτελούν σημαντική πηγή διεθνών επενδύσεων. Κατέχουν την πρώτη θέση μεταξύ των Αραβικών χωρών σε άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό.

Ενδιαφέρον για επενδύσεις στην χώρα μας έχουν επιδείξει εκπρόσωποι του ADIA (Abu Dhabi Investment Authority), του μεγαλύτερου κρατικού επενδυτικού οργανισμού διεθνώς.

Δεδομένης της σημασίας που αποδίδουν οι Εμιρατινοί στη Συμφωνία Αμοιβαίας Προστασίας και Προώθησης των Επενδύσεων, θετικό βήμα για την προσέλκυση εμιρατινών επενδύσεων, αποτελεί η θέση της σε ισχύ, με την από πλευράς μας κύρωση της εν λόγω Συμφωνίας (Νόμος 4362/1.2.2016, αρ. ΦΕΚ 11 Α /01.02.2016).

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΗΑΕ

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΣΕ ΕΚΑΤ. €

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2014-2015
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	136,0	169,6	445,2	466,1	375,1	359,0	269,7	-24,9%
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	32,5	43,5	153,0	75,4	63,5	53,9	62,3	+15,5%
ΟΓΚΟΣ	168,5	213,1	598,2	541,5	438,6	413,0	332,0	-32,0%
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ	+103,5	+126,1	+292,2	+390,7	+311,6	+305,2	+207,4	-19,6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Οι ελληνικές εξαγωγές προς τα ΗΑΕ, οι οποίες μέχρι το 2012 ακολουθούσαν ανοδική πορεία, τα επόμενα έτη παρουσίασαν πτώση. Συγκεκριμένα, το 2013 μειώθηκαν κατά 19,51%, το 2014 κατά 4,3% και το 2015 κατά 24,9%. Θα πρέπει να σημειωθεί πάντως, ότι το 2015 οι, εκτός πετρελαιοειδών και γουνοδερμάτων, εξαγωγές μας αυξήθηκαν κατά 26%.

Το α' τρίμηνο 2016 οι εξαγωγές μας προς τα ΗΑΕ σημείωσαν αύξηση κατά 28,4%. Επιπλέον, θετικό στοιχείο είναι ότι αύξηση, κατά 3,5% καταγράφεται και στα προϊόντα εκτός πετρελαιοειδών, παρά το ότι οι εξαγωγές γουνοδερμάτων μειώθηκαν κατά 48%, γεγονός που δείχνει ότι αυξήθηκε το εύρος των προϊόντων των οποίων οι προοπτικές εξαγωγής παρουσιάζουν αξιόλογη δυναμική (κυρίως τρόφιμα – παρασκευάσματα φρούτων και λαχανικών, ελαιόλαδο, ιχθυηρά, γιαούρτι- αλουμίνια, καλλυντικά, φάρμακα, μάρμαρα κ.ά.). Όσον αφορά τη μείωση των εξαγωγών γουνοδερμάτων, αυτή οφείλεται στις μειωμένες αφίξεις Ρώσων τουριστών οι οποίοι είναι και οι κύριοι αγοραστές τους.

Τέλος, επισημαίνεται ότι μέρος των εξαγωγών μας προς τα ΗΑΕ, επανεξάγεται από τη χώρα αυτή, δεδομένου ότι τα ΗΑΕ αποτελούν διαμετακομιστικό κέντρο στη Μ.Ανατολή.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΣΤΑ ΗΑΕ 2014-15 (σε ευρώ)				
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΝΑ ΔΙΨΗΦΙΟ ΚΩΔΙΚΟ Σ.Ο.	2014	2015	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
27 - ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ	156966746	73751095	-53,01%	27,34%
43 – ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ.	74675209	34264799	-54,11%	12,70%
84 - ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	18779552	26362401	40,38%	9,77%
90 - ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ	12800455	20941137	63,60%	7,76%
68 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ	1284589	15324309	19,29%	5,68%
76 - ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	4381526	12286009	180,40%	4,56%
85 - ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ.	20199749	9253997	-54,19%	3,43%
20 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ	5231647	8748293	67,22%	3,24%
48 - ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ	904415	4859781	437,34%	1,80%
83 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2884054	4319325	49,77%	1,60%
95 - ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ	2168936	4147547	91,22%	1,54%
33 - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ - ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ	3715094	3899935	4,98%	1,45%
32 - ΧΡΩΣΤΙΚΑ -Ι ΒΕΡΝΙΚΙΑ	1273320	3795384	198,07%	1,41%
13 - ΓΟΜΕΣ, ΡΗΤΙΝΕΣ	2981357	3502321	17,47%	1,30%
94 – ΕΠΙΠΛΑ-ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ	2959496	2891853	-2,29%	1,07%
38 - ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1215672	2678871	120,36%	0,99%
72 - ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	2066466	2328526	12,68%	0,86%
56 - ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ.	1386710	2283490	64,67%	0,85%
24 - ΚΑΠΝΑ	2753573	2140224	-22,27%	0,79%
61 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ, ΠΛΕΚΤΑ	2098497	1951954	-6,98%	0,72%
08 - ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ	317901	1888090	493,92%	0,70%
39 - ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ	1679992	1853926	10,35%	0,69%
12 - ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ.	1706949	1850293	8,40%	0,69%
62 - ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΟΧΙ ΠΛΕΚΤΑ	1281487	1797251	40,25%	0,67%
73 - ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	3774752	1700965	-54,94%	0,63%
04 - ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΜΕΛΙ	1131708	1651399	45,92%	0,61%
15 - ΛΑΔΙΑ ΦΥΤΙΚΑ	831236	1515369	82,30%	0,56%
03 - ΨΑΡΙΑ	1391641	1330759	-4,37%	0,49%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Οι ελληνικές εισαγωγές από τα ΗΑΕ το 2015 περιελάμβαναν: αργίλιο (κυρίως σε ακατέργαστη μορφή - 27 εκ. €, ποσοστό 44% του συνόλου των εισαγωγών από ΗΑΕ), γουνοδέρματα και γουναρικά (14 εκ. €, ποσοστό 23% του συνόλου), αεροσκάφη με κινητήρα (2 εκ. €), πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα (2 εκ.€), προϊόντα κεραμεικής (1,7 εκ.€).

«World EXPO 2020»

Η Expo 2020 δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες για τις ελληνικές επιχειρήσεις σε έργα και υπηρεσίες στους τομείς δομικών υλικών, ξενοδοχειακού εξοπλισμού, εταιρείες ΑΠΕ, εργοληπτικές, τροφίμων, IT κ.ά..

Η χώρα μας υποστήριξε την υπονηφιότητα του Ντουμπάι, υποστήριξη για την οποία η εμιρατινή πλευρά έχει εκφράσει επανειλημμένως την ικανοποίησή της.

Τουρισμός

Στόχος είναι η προσέλκυση τουριστών υψηλού εισοδήματος από τα Η.Α.Ε. (συμπεριλαμβανομένου του τομέα του ιατρικού τουρισμού), εκμεταλλευόμενοι την ύπαρξη μεταξύ Αθήνας και Η.Α.Ε καθημερινών πτήσεων των εταιρειών Emirates Airlines (Dubai) και Etihad Airways (Abu Dhabi) σε συνεργασία και με την Aegean. Περαιτέρω ώθηση στο τουριστικό ρεύμα από ΗΑΕ αναμένεται να δώσει η υπογραφή Συμφωνίας Visa Waiver EE-HAE (06.05.2015), με την οποία καταργήθηκε η υποχρέωση θεώρησης στους κατόχους εμιρατινών διαβατηρίων.

Αθήνα, Αύγουστος 2016